

VOLATILITEIT INSCHATTEN

TEKST: JAN BOS (323 TRADING)

Het is voor een optiehandelaar belangrijk om iets zinnigs over de bestaande volatiliteit van een optie te kunnen zeggen.

Volatiliteit is de mate waarin de koers van een financieel product beweegt. Statistisch geeft het een afwijking van het gemiddelde aan. Er zijn verschillende soorten volatiliteit. Als een optiehandelaar hier een goede analyse van weet te maken, kan hij met grotere kans een winstgevende positie opzetten. Hij weet dan namelijk of de bestaande volatiliteit (implied volatility) te hoog of te laag is. Om een goede inschatting van deze bestaande volatiliteit te geven, kijken we onder andere naar de volgende punten:

a. Historische volatiliteit van de onderliggende waarde. De beweeglijkheid van de onderliggende waarde moet tot uiting komen in de prijs van de optie. Stel dat een aandeel met volatiliteit 20 (20%) over het afgelopen jaar heeft bewogen, dan zou je van de volatiliteit in de eenjaarsoptie onder normale omstandigheden hetzelfde mogen verwachten. Een onderliggende volatiliteit van 20 wil zeggen dat bijvoorbeeld een aandeel van 100 euro met een waarschijnlijkheid van ongeveer twee derde tussen de 80 en 120 euro op jaarbasis beweegt.

b. Verwachte volatiliteit. Het is belangrijk om te weten of de bestaande volatiliteit een goede afspiegeling is van de verwachte beweging van de onderliggende waarde. Hoe hoger de verwachte volatiliteit van een aandeel, des te duurder opties worden. De kans dat opties meer geld waard worden neemt namelijk toe met een grotere beweging in het onderliggende aandeel.

Als je een te hoge volatiliteit betaalt voor een optie, worden je kansen om er geld aan te verdienen direct een stuk kleiner. Met andere woorden, het aandeel moet in de

toekomst meer bewegen dan je redelijkerwijs nu mag aannemen. Anderzijds geldt dit ook wanneer je een optie verkoopt met een te lage volatiliteit. Je vermindert je eigen kansen om aan die transactie geld te verdienen.

De verwachte volatiliteit neemt bijvoorbeeld toe als een bedrijf binnenkort zijn cijfers presenteert. Dit is namelijk een moment waarop er onverwacht nieuws naar buiten zou kunnen komen. Deze onzekerheid maakt opties altijd duurder in de aanloop naar bedrijfsresultaten. De vraag is wel altijd tot hoever de verhoging zal doorzetten. Een manier om dit in te schatten is te kijken naar volatiliteitsontwikkeling in eerdere gevallen.

c. Bestaande volatiliteiten van opties op gerelateerde aandelen. Aandelen die bijvoorbeeld in dezelfde sector zitten en dus een bepaalde mate van correlatie met elkaar hebben, zullen ook een min of meer gecorrelleerde beweging vertonen. De bestaande

volatiliteiten van de daarop genoteerde opties hebben daardoor per definitie ook een correlatie. Een voorbeeld hiervan is de bankensector. Deze heeft gedurende de financiële crisis flinke koersdalingen te verwerken gehad. Dit betekent een hoge volatiliteit in de aandelen en dus ook in de opties. In deze tijden van paniek ontstaan al snel volatiliteitsinefficiënties tussen de opties op de verschillende bankenaandelen.

Duidelijk is in ieder geval dat het schatten van de toekomstige volatiliteit een zeer belangrijke plaats in de derivatenhandel inneemt. Optiebedrijven zijn dan ook steeds bezig om de betrokken analyses te optimaliseren. ■

